

Dvojitá blokáda

Íránský konflikt k 1. květnu 2026 – den 63

Situace

Příměří z 8. dubna formálně trvá, ale jeho obsah se vyprázdnil. Trump ho 21. dubna prodloužil na neurčito. Námořní blokáda íránských přístavů zavedená 14. dubna zůstává v platnosti. Vznikl stav, který The Guardian přesně nazval „**dvojitou blokádou**“: americké námořnictvo blokuje íránské přístavy, ale nedokáže prolomit íránskou blokádu Hormuzu. Obě strany drží klíč k zámku toho druhého.

Klíčové události 16.–30. dubna: 19. 4. americký torpédoborec zaútočil na íránskou nákladní loď Touska; Írán odpověděl drony. 21. 4. americké síly zadržely tanker M/T Tifani v Indo-Pacifiku. 24. 4. na Blízkém východě současně tři americké letadlové lodě – poprvé od roku 2003. 25. 4. Trump zrušil cestu vyjednavců do Pákistánu. 27. 4. Rubio odmítl íránský návrh. 29. 4. Trump: „Musí se vzdát.“ Ropa Brent krátce atakovala 126 USD.

Vývoj k 1. květnu 2026: Dneškem konflikt dosáhl 60. dne aktivních vojenských operací – lhůty stanovené War Powers Resolution pro nasazení amerických ozbrojených sil bez souhlasu Kongresu. Senát odmítl rezoluci, která by prezidenta donutila operace ukončit. Ministr obrany Hegseth tvrdí, že dny příměří se do šedesátidenní lhůty nepočítají. Právní základ pokračování operací je sporný, ale politicky se Trumpova administrativa prosadila.

Trump se 29. dubna setkal s ropnými manažery, aby diskutoval opatření pro prodloužení blokády na měsíce. Současně benzin v USA dosáhl 4,30 USD za galon – nárůst z 4,12 USD na konci dubna. Trump odmítl uvést časový rámec pro ukončení války slovy: „Nespěchejte na mě.“

Dva nové diplomatické signály zasluhují pozornost. Putin a Trump vedli devadesátiminutový telefonát, v němž Putin podpořil prodloužení příměří a navrhl propojení s ukrajinským příměřím k 9. květnu (ruský Den vítězství) – první pokus navázat oba konflikty. A Pákistán by měl v nejbližších hodinách obdržet revidovaný íránský mírový návrh – jeho obsah dosud nebyl zveřejněn.

Írán mezitím spustil úsporný energetický program: vládní budovy mají po 13. hodině snížit spotřebu elektřiny o 70 %, domácnosti dostávají pobídky ke snižování spotřeby. Íránský prezident Pezeškian na X označil blokádu za „pokračování vojenských operací proti národu, který platí za svůj odpor a nezávislost“. Příměří v Libanonu začalo 16. dubna, ale izraelské údery na jihu země pokračují – 14 zabitých v oblasti Nabátíje jen dnes.

Základní analytický rámec dokumentu se nemění. Prodloužený pat zůstává nejpravděpodobnějším scénářem. Nový íránský návrh přes Pákistán je nejbližším indikátorem, který může posunout pravděpodobnosti mezi scénáři.

Íránský návrh

Írán předložil nový návrh: otevření Hormuzu výměnou za zrušení blokády a ukončení války – **ale s odložením jaderné otázky na dobu po válce**. Rubio návrh označil za „lepší, než jsme čekali“, ale nepřijatelný bez jaderných záruk. Trump ho zamítl. Araghčí podnikl diplomatický maraton: Omán, Pákistán, Moskva (setkání s Putinem). Místopředseda parlamentu Nikzád prohlásil, že Hormuz se „za žádných

okolností nevrátí do předchozího stavu“. 261 z 290 íránských poslanců podepsalo podporu vyjednávacímu týmu.

Ropa: co říkají trhy

Brent (NYMEX BZW00) k 30. dubnu: **113,90 USD**. Šestiměsíční nárůst: +75,85 % (z 60–65 USD). Intradenní maximum 29. dubna: 126,10 USD – reakce na Trumpovo odmítnutí íránského návrhu. Následovala korekce o 12 USD. Pětidenní graf ukazuje klasický spike-and-retreat vzorec: trhy test horní hranice nepřijaly jako nový normál.

Analytický závěr: „rovnovážná cena dvojité blokády“ se hledá v pásmu 105–115 USD. Úroveň nad 120 USD je udržitelná jen při eskalaci; pod 100 USD vyžaduje průlom v jednáních. Při 114 USD je tlak silný, ale snesitelný – což paradoxně může prodloužit pat.

Hodnocení

Ministr obrany Hegseth před výborem Sněmovny: „*Ohromující vojenský úspěch.*“ Kongresman Moulton: „*Oni nás zablokovali a my jsme zablokovali jejich blokádu.*“ Tato výměna shrnuje paradox celého konfliktu.

Po 62 dnech nemá ani jedna strana jasnou cestu k vítězství. Írán nabízí otevření Hormuzu bez jaderných ústupků. USA požadují jaderné záruky jako podmínku. Čína údajně pomáhá Íránu s obnovou PVO. Tři americké letadlové lodě v regionu signalizují sílu – ale i fakt, že blokáda vyžaduje enormní zdroje. Bojová linie se přesunula z nebe na hladinu.

Výhled

Nejpravděpodobnější scénář: prodloužený pat. Príměří formálně trvá. Blokáda trvá. Hormuz polootevřený. Ropa 105–115 USD. Pákistán mediuje. Nic se neřeší.

Hlavní riziko: námořní incident. IRGC pohrozilo „přísnou odpovědí“ na jakékoli vojenské plavidlo. Trump pohrozil, že íránské lodě budou „eliminovány“. Stačí jeden incident.

Tři indikátory pro květen:

- (1) zda Írán upraví návrh tak, aby zahrnoval alespoň symbolické jaderné ústupky;
- (2) zda čínská podpora Íránu překročí hranici, kterou USA tolerují;
- (3) zda cena ropy překročí 130 USD – bod, kdy se politický kalkul pravděpodobně změní.

Důsledky pro inflaci a úrokové sazby v USA

Výchozí stav: Fed drží sazby na 3,50–3,75 % již třetí zasedání v řadě. Jádrová inflace PCE zůstává na 3,0 %, celková inflace CPI činí 2,4 %. Brent se obchoduje kolem 110–115 USD za barel. Trhy neočekávají žádné změny sazeb do konce roku 2026 ani do poloviny roku 2027.

Transmisní mechanismus: Energetický šok z uzavření Hormuzu působí na inflaci dvěma kanály. Prvním je přímý růst cen pohonných hmot – benzín, nafta, letecké palivo. Druhým je sekundární přenos do výrobních nákladů a dopravy. Historická zkušenost ukazuje, že první vlna se projeví během 4–8 týdnů, druhá vlna s odstupem 3–6 měsíců.

Scénář A – Prodloužený pat (základní scénář, pravděpodobnost 55 %): Brent zůstává v pásmu 100–120 USD. Celková inflace CPI dosáhne vrcholu kolem 4,0–4,5 % v červenci/srpnu, poté mírný pokles ke konci roku na 3,5–4,0 %. Jádrová inflace PCE zůstane „lepkavá“ na úrovni 3,2–3,5 %. Fed ponechá sazby beze změny. Nový předseda Warsh bude čelit tlaku z Bílého domu na snížení, ale inflační data mu nedají prostor. Výnosy 10 letých treasuries se ustálí v pásmu 4,3–4,6 %.

Scénář B – Eskalace (pravděpodobnost 30 %): Námořní incident nebo obnovení úderů. Brent překračuje 130 USD, v extrémním případě atakuje 150 USD. Celková inflace překračuje 5 %. Fed stojí před dilematem: zvýšit sazby v době geopolitického stresu, nebo tolerovat inflaci. Historická zkušenost (Volcker 1979–82) naznačuje, že centrální banka musí jednat, jinak ztratí kredibilitu. Warsh by mohl zvýšit sazby o 25–50 bazických bodů do konce roku, ale pravděpodobně s odstupem – až po prokázání perzistence inflace.

Scénář C – Diplomatický průlom (pravděpodobnost 15 %): Írán přijme alespoň symbolické jaderné ústupky, Hormuz se otevře. Brent klesá k 80–90 USD. Inflační tlak rychle opadá. Fed by mohl obnovit uvolňování měnové politiky na podzim – jedno až dvě snížení o 25 bazických bodů do konce roku.

Institucionální faktor: Dubnové zasedání FOMC ukázalo čtyři disenty – nejvíce od roku 1992. Powell odchází 15. května. Warsh přebírá vedení v červnu. Přechodové období zvyšuje nejistotu. Tři členové hlasovali proti „uvolňovacímu náklonu“ ve stanovisku, což signalizuje, že část FOMC považuje inflační rizika za podceněná.

Závěr: Íránský konflikt přinesl do americké ekonomiky exogenní inflační šok v momentě, kdy měnová politika již dosáhla restriktce a inflace se blížila cíli. Kombinace vysokých cen energií, zvýšených cel a geopolitické nejistoty vytváří prostředí připomínající stagflační epizody sedmdesátých let – byť v mírnější formě. Fed bude pravděpodobně držet sazby na současné úrovni minimálně do konce roku 2026. Jakékoli snížení sazeb vyžaduje buď zásadní zlepšení situace v Perském zálivu, nebo výrazné zhoršení trhu práce. Ani jedno není v základním scénáři pravděpodobné.

Je třeba sledovat tři věci:

- červnové zasedání FOMC pod novým vedením,
- vývoj ceny ropy nad 120 USD jako signál eskalace,
- a jakýkoli náznak ústupku v jaderné otázce z Teheránu.

Každý z těchto faktorů může posunout pravděpodobnosti mezi scénáři.